

เรียนรู้หลักการทรงงาน

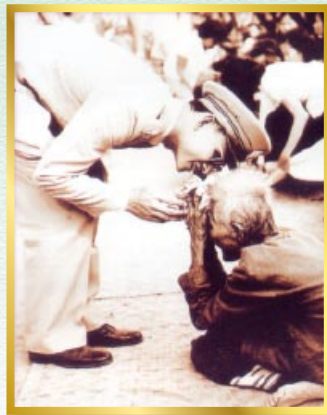
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ความนำ

ตลอดเวลากว่าหกทศวรรษแห่งการครองราชย์ที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของปวงชนทั้งชาติ ด้วยพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะทรงเสียสละประโยชน์สุขส่วนพระองค์ เพื่อพสกนิกรชาวไทย สมดังที่ได้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

พระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงปฏิบัติ นับตั้งแต่เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์สิริราชสมบัติในปี ๒๔๘๙ แสดงให้เห็นถึงพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณ ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่พสกนิกรทั้งแผ่นดิน ได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรงทุ่มเทพระวรกายตรากตรำและมุ่งมั่น เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่

พสกนิกร ไม่ว่าจะเชื้อชาติและศาสนาใด หรืออยู่ห่างไกลสักเพียงใด ก็มีทรงย่อท้อ ทรงเข้าไปช่วยเหลือราษฎรทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การเกษตร การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงาน หรือแม้กระทั่งการจราจร ก็ทรงคิดค้นแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างแยบยล

การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยทรงเน้น **“การพัฒนาคน”** เป็นตัวตั้ง และยึด **หลักผลประโยชน์ของปวงชน และการมีส่วนร่วมตัดสินใจของประชาชน** ตลอดจนภูมิสังคมที่คำนึงความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ และ **การพึ่งตนเอง** โดยรู้จักประมาณตนและดำเนินการด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และ **“ทำตามลำดับขั้น”** อย่างบูรณาการ ซึ่งอาศัยความ **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** และการ **“รู้ รัก สามัคคี”** ของทุกฝ่าย ส่งผลให้ประชาชนและชุมชนในชนบทที่ได้ดำเนินการตามแนวพระราชดำริมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม มีเทคโนโลยีที่เหมาะสม ดำเนินการได้อย่างประหยัด และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อันนำไปสู่ชุมชนและสังคมที่เข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ (สศช.) จึงได้ขออนุญาต
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อ
ประสานงานโครงการอันเนื่องมา
จากพระราชดำริ (กปร.) น้อมนำ

“หลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” อันทรงคุณค่ายิ่ง
ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้จัดพิมพ์ขึ้น มาจัดพิมพ์ลงในสมุดบันทึก
“เรียนรู้หลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เผยแพร่แก่
ปวงชนชาวไทย เพื่อช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจหลักการทรงงาน
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ภาคส่วนต่างๆ เห็นคุณค่าและยึดถือ
เป็นแนวปฏิบัติในการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท เพื่อให้สามารถ
พึ่งตนเองได้ และขยายไปสู่การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งสร้าง **“สังคม
อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน”** สืบไป

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ธันวาคม ๒๕๕๑

เรียนรู้หลักการทรงงาน

ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“หลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

ที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) รวบรวมไว้มีความหลากหลายถึง ๒๓ หลักการ ซึ่งปวงชนชาวไทยสามารถน้อมนำไปปฏิบัติในวาระและโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสม ได้แก่

๑. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ	๒. ระเบิดจากข้างใน
๓. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก	๔. ทำตามลำดับขั้น
๕. ภูมิสังคม	๖. องค์กรรวม
๗. ไม่ติดตำรา	๘. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด
๙. ทำให้ง่าย	๑๐. การมีส่วนร่วม
๑๑. ประโยชน์ส่วนรวม	๑๒. บริการรวมที่จุดเดียว
๑๓. ทรงใช้ธรรมชาติ ช่วยธรรมชาติ	๑๔. ใช้ธรรมชาติปราบปราม
๑๕. ปลุกป่าในใจคน	๑๖. ขาดทุนคือกำไร
๑๗. การพึ่งตนเอง	๑๘. พออยู่พอกิน
๑๙. เศรษฐกิจพอเพียง	๒๐. ความซื่อสัตย์ สุจริต จริใจต่อกัน
๒๑. ทำงานอย่างมีความสุข	๒๒. ความเพียร : พระมหาชนก
๒๓. รู้ รัก สามัคคี	

สำหรับรายละเอียดหลักการทรงงานในหัวเรื่องข้างต้นมีดังต่อไปนี้